

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/18-01/5
URBROJ: 613-02-01-18-7

Zagreb, 23. kolovoza 2018.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
MINISTARSTVA GOSPODARSTVA, PODUZETNIŠTVA I OBRTA ZA 2017.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O MINISTARSTVU	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Planiranje i izvršenje plana	5
	Financijski izvještaji	6
	Javna nabava	11
III.	REVIZIJA ZA 2017.	13
	Ciljevi i područja revizije	13
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	13
	Metode i postupci revizije	14
	Nalaz za 2017.	15
	Provedba naloga i preporuka	23

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2017.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Ministarstva sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje plana, imovina, obveze, prihodi, rashodi i izdaci te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena s ciljem izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je bezuvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja uvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 132/14) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Ministarstva za 2017. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljna načela financijske revizije i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Ministarstva za 2017. je u svim značajnim odrednicama obavljano u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2017. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Temeljna načela revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja, opisane su u nastavku.

- Sporazumom o zajmu, zaključenim između Ministarstva i Grada Šibenika u ožujku 1998., nije određen rok za povrat zajma te potraživanje za navedeni zajam koncem 2017. iznosi 39.993.791,00 kn.
Također, u vezi s programom Jamstveni fond za prerađivačku industriju i inovacije u prerađivačkoj industriji, koji se provodio u 2013. i 2014., nije određen rok za povrat neiskorištenih sredstava doznačenih županijama, a potraživanja od županija za navedena sredstva koncem 2017. iznose 24.845.912,00 kn. (točka 2. Nalaza)
- Rashodi za usluge na temelju ugovora o djelu, ostvareni su u iznosu 779.702,00 kn, a ugovori o djelu su zaključeni s vanjskim suradnicima. Pojedini ugovori o djelu su zaključeni za obavljanje poslova iz djelokruga rada Ministarstva, za koje je propisano da ih obavljaju državni službenici kao redovito zanimanje, a prema odredbama Zakona o državnim službenicima, za navedene poslove ugovori o djelu ne smiju biti zaključeni.

Rashodi za gorivo za 2017. su ostvareni u iznosu 539.948,00 kn. Podaci iz putnih radnih listova, za pojedine službene automobile nisu točni i pouzdani jer početno stanje brojila prijeđenih kilometara nije istovjetno završnom stanju prethodnog dana, nije naveden datum polaska i povratka, ukupno prijeđeni kilometri te relacija korištenja službenog automobila. (točka 3. Nalaza)

Isticanje pitanja

Državni ured za reviziju skreće pozornost na dio točke 2. Nalaza u kojem su opisane činjenice u vezi s izgradnjom objekta za potrebe Regionalnog centra za razvoj poduzetničkih kompetencija za zemlje jugoistočne Europe te na dio točke 3. Nalaza u kojem su opisane činjenice u vezi s rashodima za subvencije za restrukturiranje brodogradilišta. Navedene činjenice nisu utjecale na izražavanje mišljenja.

Obveze Ministarstva

Ministarstvo je obvezno pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole s ciljem sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka uslijed pogreške ili prijevare, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na bazi uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2017. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O MINISTARSTVU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove propisane odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine 93/16 i 104/16), koji se odnose na: razvoj i unapređenje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva, instrumente i mjere gospodarske politike, industrijsku politiku, politiku primjene inovacija i novih tehnologija, poslove koje se odnose na rudarstvo, osim istraživanja i eksploatacije ugljikovodika i geotermalnih voda za energetske svrhe, sudjelovanje u politikama razvoja iz područja prerađivačke, drveno-prerađivačke i prehrambene industrije, upravljanje jamstvenim fondom za unapređenje industrije, poslove vezane uz poticanje stvaralaštva u industriji i trgovini u cilju razvoja konkurentnosti hrvatskoga gospodarstva, strategiju olakšavanja i poticanja ulaganja i izvoza, utvrđivanje i razradu Standard Cost Model (SCM) metodologije za mjerenje i ciljano smanjenje administrativnog opterećenja gospodarstva te je središnje koordinativno tijelo za primjenu pravila postupanja i kontrolu kvalitete primjene SCM metodologije. Ministarstvo obavlja upravne, stručne i druge poslove koji se odnose na djelatnost trgovine na unutarnjem tržištu Europske unije (dalje u tekstu: EU), opskrbu i cijene, nacionalnu koordinaciju aktivnosti djelovanja na unutarnjem tržištu EU, uključujući tehničko zakonodavstvo i infrastrukturu kvalitete, koordinaciju i razvoj nacionalne politike u području normizacije, akreditacije, ocjene sukladnosti i mjeriteljstva; stanje i pojave na tržištu, zaštitu potrošača, strateške robne zalihe. Ministarstvo obavlja inspekcijske poslove u području opreme pod tlakom i zaštite potrošača. Također, obavlja inspekcijske poslove u području rudarstva, osim istraživanja i eksploatacije ugljikovodika i geotermalnih voda za energetske svrhe, gospodarenja otrovnim kemikalijama, opreme pod tlakom i zaštite potrošača.

Obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na malo i srednje poduzetništvo, obrtništvo, zadrugarstvo, poticanje izvoza i stranih ulaganja, unapređenja konkurentnosti u području maloga i srednjega poduzetništva te s tim u vezi poslove vezano za primjenu procjenu učinaka propisa na malo gospodarstvo, uključujući i primjenu testa na malo i srednje poduzetništvo (MSP test) te je središnje koordinativno tijelo za primjenu pravila postupanja i kontrolu kvalitete primjene MSP testa, ravnomjerni regionalni razvoj poduzetništva, djelovanje instrumenata gospodarskog sustava i mjera gospodarske politike na razvoj obrtništva, zadrugarstva, malog i srednjeg poduzetništva te poslovanje obrtnika i poduzetnika, poticanje primjene inovacija, novih tehnologija i osnivanja i poslovanja slobodnih i poduzetničkih zona u području maloga i srednjega poduzetništva, sustavno poticanje poduzetništva, poticanje sudjelovanja malih i srednjih poduzetnika u poslovima javne nabave i javno-privatnog partnerstva, ostvarivanje međunarodne suradnje u području obrtništva te maloga i srednjega poduzetništva.

Također, obavlja pripremu i provedbu posebnih programa Vlade Republike Hrvatske u području ekonomskog razvoja i konkurentnosti obrtništva, zadrugarstva, malog i srednjeg poduzetništva. Sudjeluje u pripremi i upravljanju strateških i operativnih dokumenata i programa za korištenje sredstava fondova EU i ostalih međunarodnih izvora financiranja namijenjenih unapređenju konkurentnosti hrvatskoga gospodarstva te priprema i provodi strateške i operativne dokumente te program za korištenje sredstava fondova EU i ostalih međunarodnih izvora financiranja namijenjenih unapređenju konkurentnosti obrtništva, zadrugarstva, maloga i srednjega poduzetništva.

Ministarstvo sudjeluje u poslovima upravljanja i raspolaganja dionicama i poslovnim udjelima trgovačkih društava koji čine državnu imovinu u vlasništvu Republike Hrvatske, u pogledu onih društava koja se pretežno bave djelatnostima iz područja nadležnosti Ministarstva. Obavlja i poslove koji se odnose na sudjelovanje Republike Hrvatske u radu tijela EU u područjima iz njegove nadležnosti. Sudjeluje s ministarstvom nadležnim za upravljanje državnom imovinom u poslovima upravljanja i raspolaganja dionicama i poslovnim udjelima trgovačkih društava koji čine državnu imovinu u vlasništvu Republike Hrvatske.

Za obavljanje djelatnosti, Ministarstvo na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske koristi poslovni prostor u vlasništvu Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, bez plaćanja zakupnine.

Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta (Narodne novine 14/17), donesena je u veljači 2017. Na temelju navedene Uredbe, za obavljanje djelatnosti u 2017. bile su ustrojene sljedeće ustrojstvene jedinice: Kabinet ministra, Glavno tajništvo, Uprava za investicije, industriju i inovacije, Uprava za trgovinu i unutarnje tržište, Uprava za poduzetništvo i obrt, Uprava za programe i projekte Europske unije, Uprava za politiku javne nabave, Uprava za inspekcijske poslove u gospodarstvu, Ravnateljstvo za robne zalihe, Samostalna služba za unutarnju reviziju, Samostalna služba za odnose s javnošću i informiranje, Samostalna služba za europske i međunarodne poslove te Samostalna služba za unapređenje poslovne klime.

Početakom 2017. u Ministarstvu je bilo 498 zaposlenika, a koncem 2017. bilo je 457 zaposlenika. Od 13. listopada 2016. do 14. svibnja 2018. zakonska zastupnica bila je potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske i ministrica dr. sc. Martina Dalić.

Planiranje i izvršenje plana

Financijski plan Ministarstva za 2017. je iznosio 1.834.121.771,00 kn. Izmjenama i dopunama državnog proračuna te preraspodjelama, financijski plan je smanjen za 26.698.489,00 kn ili 1,5 % te iznosi 1.807.423.282,00 kn.

Sredstva u iznosu 1.807.423.282,00 kn planirana su za provedbu slijedećih pet programa: Jačanje konkurentnosti gospodarstva poticanjem investicija i učinkovitim korištenjem EU sredstava u iznosu 1.041.583.819,00 kn ili 57,6 % ukupnih sredstava, Razvoj, unaprjeđenje konkurentnosti i restrukturiranje industrije u iznosu 523.642.155,00 kn ili 29,0 % ukupnih sredstava, Jačanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva u iznosu 120.125.000,00 kn ili 6,6 % ukupnih sredstava, Priprema, provedba i podrška ostvarenju strateških ciljeva za jačanje gospodarstva RH u iznosu 113.377.411,00 kn ili 6,3 % ukupnih sredstava i Razvoj i standardizacija trgovine i unutarnjeg tržišta u iznosu 8.694.897,00 kn ili 0,5 % ukupnih sredstava. Financiranje navedenih programa planirano je sredstvima pomoći EU u iznosu 1.035.748.611,00 kn, općim приходima i primicima državnog proračuna u iznosu 770.089.774,00 kn te sredstvima za posebne namjene u iznosu 1.584.897,00 kn.

Prema vrsti rashoda i izdataka, vrijedno značajniji planirani su izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu 577.564.655,00 kn, ostali rashodi u iznosu 517.031.960,00 kn (u najvećem dijelu u iznosu 513.547.063,00 kn za kapitalne pomoći), rashodi za subvencije u iznosu 489.258.244,00 kn, materijalni rashodi u iznosu 95.397.731,00 kn te rashodi za zaposlene u iznosu 68.517.471,00 kn.

Prema podacima Državne riznice, rashodi i izdaci izvršeni su u iznosu 1.685.704.914,00 kn što je manje za 121.718.368,00 kn ili 6,7 % od planiranih. Značajnije odstupanje ostvarenih u odnosu na planirane rashode i izdatke ostvareno je za provedbu programa Jačanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva, koji su planirani u iznosu 120.125.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 42.826.542,00 kn, što je manje za 77.298.458,00 ili 64,3 %. Odstupanje je u većem dijelu rezultat manjeg ulaganja u fondove za gospodarsku suradnju. Navedena ulaganja su planirani u iznosu 80.700.000,00 kn, a ostvarena su u iznosu 6.542.016,00 kn.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2018. i 2019. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi za 2018. u iznosu 1.566.260.110,00 kn i za 2019. u iznosu 1.547.295.674,00 kn.

Financijski izvještaji

Ministarstvo je obvezno voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su i dostavljeni nadležnim institucijama u propisanom roku sljedeći izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2017., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 1.689.810.584,00 kn, što je za 52.126.634,00 kn ili 3,2 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2016.	Ostvareno za 2017.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	337.599.278,00	1.014.011.457,00	300,4
2.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	2.068.939,00	693.409,00	33,5
3.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	10.168.681,00	0,00	-
4.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	1.286.100.922,00	671.029.931,00	52,2
5.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.746.130,00	4.075.787,00	233,4
	Ukupno	1.637.683.950,00	1.689.810.584,00	103,2

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu 1.014.011.457,00 kn, što je za 676.412.179,00 kn ili 200,4 % više u odnosu na prethodnu godinu, a čine 60,0 % ukupno ostvarenih prihoda. Vrijednosno najznačajnije pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu 995.975.496,00 kn, ostvarene su za financiranje Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020.

U 2017. nisu ostvareni prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija, a u 2016. ostvareni su u iznosu 10.168.681,00 kn. Navedeni prihodi ostvareni u 2016. odnose se na namjensku donaciju trgovačkog društva za članarinu Međunarodnoj agenciji za atomsku energiju. Od 2017. navedeno trgovačko društvo nije u nadležnosti Ministarstva.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza, ostvareni su u iznosu 671.029.931,00 kn, a odnose se na prihode iz nadležnog proračuna. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 615.070.991,00 kn ili 47,8 %. Ostvareni su za financiranje rashoda poslovanja u iznosu 657.927.390,00 kn, za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 6.560.525,00 kn te za financiranje izdataka za financijsku imovinu i otplatu zajmova u iznosu 6.542.016,00 kn.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu 4.075.787,00 kn. Vrijednosno najznačajniji se odnose na evidentirane prihode za donirana računala i računalnu opremu županijskim razvojnim agencijama u iznosu 3.834.287,00 kn, za čije potrebe su računala i računalna oprema i nabavljeni.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2017., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 1.691.939.900,00 kn, što je za 88.414.702,00 kn ili 5,5 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2016.	Ostvareno za 2017.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	71.323.735,00	65.556.669,00	91,9
2.	Materijalni rashodi	93.817.624,00	68.534.849,00	73,1
3.	Financijski rashodi	27.581,00	727,00	2,6
4.	Subvencije	449.262.477,00	320.867.128,00	71,4
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	69.670.000,00	12.939.039,00	18,6
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	7.771.976,00	13.689.000,00	176,1
7.	Ostali rashodi	175.157.983,00	532.508.066,00	304,0
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	78.183.284,00	20.889.792,00	26,7
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	658.310.538,00	656.954.630,00	99,8
	Ukupno	1.603.525.198,00	1.691.939.900,00	105,5
	Manjak prihoda i primitaka	0,00	2.129.316,00	-
	Višak prihoda i primitaka	34.158.752,00	0,00	-

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije su povećani ostali rashodi koji su veći za 357.350.083,00 kn ili 204,0 %. Rashodi za subvencije manji su za 128.395.349,00 kn ili 28,6 %.

Vrijednosno značajniji rashodi i izdaci odnose se na izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu 656.954.630,00 kn, koji čine 38,8 % ukupnih rashoda i izdataka, ostale rashode (tekuće i kapitalne donacije te kapitalne pomoći) u iznosu 532.508.066,00 kn, koji čine 31,5 % ukupnih rashoda i izdataka te na subvencije u iznosu 320.867.128,00 kn, koje čine 19,0 % ukupnih rashoda i izdataka.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu 656.954.630,00 kn odnose se na izdatke za dugoročne zajmove dane poduzetnicima izvan javnog sektora u iznosu 414.131.795,00 kn, otplate glavnice primljenih zajmova u iznosu 236.280.819,00 kn te na izdatke za dionice i udjele u glavnici u iznosu 6.542.016,00 kn.

Izdaci za dugoročne zajmove tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora i obrtnicima financirani su sredstvima pomoći EU, a izdaci za otplate glavnica primljenih zajmova i za ulaganja u dionice i udjele su financirani proračunskim sredstvima. Na temelju Sporazuma o financiranju zaključenog u prosincu 2016. između Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU i HBOR-a, poslovi u vezi s dugoročnim zajmovima danim poduzetnicima su povjereni HBOR-u, uz naknadu.

Ostali rashodi u iznosu 532.508.066,00 kn se u najvećem dijelu, u iznosu 526.007.475,00 kn, odnose na kapitalne pomoći trgovačkim društvima.

Od navedenog iznosa, rashodi u iznosu 522.194.908,00 kn odnose se na kapitalne pomoći financirane sredstvima Europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESIF), odnosno Europskog fonda za regionalni razvoj (ERDF). Ostvareni su za provođenje Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. u iznosu 520.065.028,00 kn i Operativnog programa Regionalna konkurentnost, prioriteta 2 i 3 u iznosu 2.129.880,00 kn.

Kapitalne pomoći u iznosu 520.065.028,00 kn dane su korisnicima izvan javnog sektora, odnosno malim i srednjim poduzetnicima. Kapitalne pomoći je dobilo 1 360 korisnika, na temelju ugovora zaključenih u 2016. i 2017. u pojedinačnim iznosima do 27.610.975,00 kn. Pozive za dodjelu navedenih kapitalnih pomoći (jedanaest poziva), objavilo je u 2015. i 2016. tadašnje Ministarstvo poduzetništva i obrta. U pozivima su, između ostaloga, navedena ukupno raspoloživa sredstva po pojedinom pozivu za razdoblje 2014.-2020., visina najniže i najviše bespovratne pomoći koja se može dodijeliti, prihvatljivi prijavitelji i aktivnosti, te rok i mjesto podnošenja prijave. Pojedini pozivi su vođeni kao privremeni otvoreni pozivi s rokom podnošenja prijave od siječnja do prosinca 2016., a pojedini su vođeni kao trajni otvoreni pozivi za dostavu projektnih prijava s krajnjim rokom dostave do 31. prosinca 2020.

Ugovori o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESIF) u financijskom razdoblju 2014.-2020., na temelju kojih su ostvareni navedeni rashodi, zaključeni su između Ministarstva poduzetništva i obrta (posredničko tijelo razine 1), Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (posredničko tijelo razine 2) i korisnika. Bespovratna sredstva su dodijeljena korisnicima u skladu s Općim i posebnim uvjetima ugovora, koje su korisnici potpisivanjem ugovora primili na znanje i prihvatili. Prema ugovorima, korisnici bespovratnih sredstava su obvezni uz Završno izvješće predati i revizorsko izvješće neovisnog ovlaštenog revizora o verifikaciji troškova projekta.

Uredbom o tijelima u sustavima upravljanja i kontrole korištenja Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda u vezi s ciljem „Ulaganje za rast i radna mjesta“ (Narodne novine 107/14, 23/15, 129/15, 15/17 i 18/17), Ministarstvo je određeno za posredničko tijelo razine 1 za provedbu specifičnog cilja 1b2 Jačanje djelatnosti istraživanja, razvoja i inovacija (IRI) poslovnog sektora kroz stvaranje povoljnog inovacijskog okruženja i specifičnog cilja 3a2 Omogućavanje povoljnog okruženja za razvoj poduzetništva. Do konca 2017. nije istekao rok za provođenje projekata i dostavu završnih izvješća.

Rashodi za subvencije u iznosu 320.867.128,00 kn, financirani su sredstvima državnog proračuna u iznosu 302.991.036,00 kn i sredstvima pomoći EU u iznosu 17.876.092,00 kn. Rashodi za subvencije su ostvareni za provedbu sljedećih programa i aktivnosti: Restrukturiranje brodogradilišta u iznosu 222.589.515,00 kn, Provedba mjera za poticanje ulaganja u iznosu 50.836.676,00 kn, Subvencioniranje kamata za obrtničke kredite u iznosu 24.738.030,00 kn, Operativni program Regionalna konkurentnost i kohezija u iznosu 14.415.678,00 kn, Poticanje konkurentnosti poduzetništva i obrta u iznosu 4.510.761,00 kn, Učinkoviti ljudski potencijali u iznosu 2.107.030,00 kn, te Razvoj unutarnjeg tržišta u iznosu 1.669.438,00 kn. Subvencijama u iznosu 222.589.515,00 kn, financirano je restrukturiranje brodogradilišta u Rijeci i Splitu. Financiranje restrukturiranja navedenih brodogradilišta je završeno koncem 2017.

Ukupno ostvareni prihodi za 2017. su iznosili 1.689.810.584,00 kn, a ukupni rashodi i izdaci 1.691.939.900,00 kn te je manjak prihoda iznosio 2.129.316,00 kn. Preneseni višak prihoda iz 2016. je iznosio 1.841.625,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 287.691,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2017. ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 1.262.789.461,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2017.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2017.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	146.018.769,00	158.066.766,00	108,3
1.1.	Građevinski objekti	11.728,00	11.408,00	97,3
1.2.	Postrojenja i oprema	4.436.802,00	7.365.432,00	166,00
1.3.	Prijevozna sredstva	231.733,00	52.371,00	22,6
1.4.	Dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi	139.166.449,00	148.015.709,00	106,4
1.5.	Druga nefinancijske imovina	2.172.057,00	2.621.846,00	120,7
2.	Financijska imovina	713.656.816,00	1.104.722.695,00	154,8
2.1.	Novčana sredstva	2,00	0,00	-
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	66.249.754,00	54.018.626,00	81,5
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	44.153.791,00	458.285.586,00	1 037,9
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	549.077.289,00	532.774.101,00	97,0
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	48.624.259,00	53.718.799,00	110,5
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	5.551.721,00	5.925.583,00	106,7
Ukupno imovina		859.675.585,00	1.262.789.461,00	146,9
3.	Obveze	252.898.569,00	22.407.228,00	8,9
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	15.537.339,00	21.326.818,00	137,3
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	237.361.230,00	1.080.410,00	0,5
4.	Vlastiti izvori	606.777.016,00	1.240.382.233,00	204,4
Ukupno obveze i vlastiti izvori		859.675.585,00	1.262.789.461,00	146,9
Izvanbilančni zapisi		1.409.203.690,00	1.324.018.245,00	94,0

Vrijednost ukupne imovine koncem 2017. je veća za 403.113.876,00 kn ili 46,9 % u odnosu na vrijednost početkom godine. Vrijednosno najznačajnije povećanje, u iznosu 391.065.879,00 kn, odnosi se na financijsku imovinu. U okviru financijske imovine, vrijednosno najznačajnije povećanje se odnosi na potraživanja za zajmove tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora koji su financirani sredstvima pomoći EU.

Koncem 2017. potraživanja su iznosila 1.098.797.112,00 kn. Odnose se na vrijednosne papire, dionice i udjele u glavnici u iznosu 532.774.101,00 kn, potraživanja za dane zajmove u iznosu 458.285.586,00 kn, depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu 54.018.626,00 kn te za prihode poslovanja u iznosu 53.718.799,00 kn.

U Bilanci sa stanjem koncem 2017. iskazana su dospjela potraživanja u iznosu 51.424.251,00 kn.

Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici u iznosu 532.774.101,00 kn odnose se na ulaganja proračunskih sredstava u dionice i udjele u trgovačkim društvima, putem fondova za gospodarsku suradnju. Ulaganja su izvršena od početka 2012. do konca 2017.

Odlukom o namjeri sudjelovanja u osnivanju fondova za gospodarsku suradnju (Narodne novine 8/10 i 25/12) i Pravilnikom o sudjelovanju Vlade Republike Hrvatske u fondovima za gospodarsku suradnju (Narodne novine 8/10, 21/10, 42/12, 138/12, 18/13 i 47/13), utvrđeno je ulaganje u dionice i udjele trgovačkih društava do 2021., uz mogućnost produljenja za još dvije godine, u iznosu do najviše 900.000.000,00 kn.

Ulaganja u dionice i udjele u glavnici, koja su u poslovnim knjigama Ministarstva iskazana koncem 2017. u iznosu 532.774.101,00 kn, odnose se na ulaganja u trgovačka društva putem fondova za gospodarsku suradnju. Ulaganja provode društva za upravljanje fondovima za gospodarsku suradnju, na temelju prethodne suglasnosti povjereničkih odbora navedenih fondova. Izvješće o poslovima ulaganja u fondove za gospodarsku suradnju za 2016. godinu (dalje u tekstu: Izvješće), Ministarstvu je u prosincu 2017. dostavio HBOR. U Izvješću je navedeno da je društvo za upravljanje s dva fonda za gospodarsku suradnju obavilo ulaganje, odnosno dalo zajam u iznosu 40.000.000,00 kn protivno odluci povjereničkog odbora jednog fonda te da je bez prethodne suglasnosti povjereničkog odbora drugog fonda dalo kratkoročne financijske zajmove u iznosu 51.449.046,00 kn. Davanje zajmova nije provedeno u skladu s pravilima navedenih fondova, s obzirom na to da su zajmovi dani društvu u koje nisu prethodno uložena sredstva fondova putem vlasničkih instrumenata ili instrumenata nalik vlasničkim instrumentima. Navedeni zajmovi u iznosu 91.449.046,00 kn su dani u travnju 2017., prije otvaranja postupka izvanredne uprave nad zajmoprimcem, a potraživanje za glavnici i kamate je prijavljeno kao tražbina u postupku izvanredne uprave. Rješenjem Hrvatske agencije za nadzor financijskih ulaganja iz siječnja 2018., društvu koje je upravljalo navedenim fondovima oduzeto je odobrenje za rad odnosno upravljanje. Poslove su privremeno, do imenovanja drugog društva za upravljanje, preuzele poslovne banke, depozitari navedenih fondova. Fondovi za gospodarsku suradnju su trebali do početka 2017. završiti prvu petogodišnju fazu investiranja i ući u drugu petogodišnju fazu deinvestiranja, odnosno prodaje ulaganja. Do konca 2017. faza deinvestiranja (prodaje udjela) nije započela.

Obveze iskazane koncem 2017. u iznosu 22.407.228,00 kn odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu 21.326.818,00 kn i obveze za zajmove u iznosu 1.080.410,00 kn. Obveze iskazane koncem 2017. manje su za 230.491.341,00 kn ili 91,1 % od obveza iskazanih koncem 2016. kada su iznosile 252.898.569,00 kn. Na smanjenje visine obveza utjecalo je podmirenje dospjelih obveza tijekom 2017. koje su se odnosile na zajmove za subvencije brodogradilištima i leasing informatičke opreme.

Od obveza koje su koncem 2017. iznosile 22.407.228,00 kn, dospjele obveze iznose 104.146,00 kn.

Javna nabava

Za 2017. planirana je nabava roba, usluga i radova u iznosu 86.006.076,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Plan nabave i izmjene plana nabave, te Registar ugovora objavljeni su na mrežnim stranicama u skladu s odredbom članka 28. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16).

Prema Izvješću o javnoj nabavi, nakon provedenih otvorenih postupaka javne nabave, u 2017. zaključeno je 12 ugovora o javnoj nabavi roba i usluga u vrijednosti 18.631.965,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost, od čega deset ugovora o pružanju usluga u iznosu 17.384.443,00 kn i dva ugovora o isporuci roba u iznosu 1.247.522,00 kn.

Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn (jednostavna nabava) iznosila je 8.899.489,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na nabavu roba odnosi 1.725.293,00 kn, usluga 6.824.381,00 kn te radova 349.815,00 kn. Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključio Središnji državni ured za središnju javnu nabavu, zaključeni su ugovori za nabave roba i usluga u vrijednosti 7.279.108,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2017.

Postupci revizije provedeni su od 15. siječnja do 23. kolovoza 2018.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbi Zakona o državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošlih revizija
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Ministarstva.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti uslijed prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15 i 87/16)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17 i 28/17).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave
2. Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta
3. Zakon o proračunu
4. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10 i 120/13)
5. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 52/13 i 94/14)
6. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. godinu (Narodne novine 119/16 i 113/17)
7. Zakon o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 139/10 i 19/14)
8. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15)
9. Zakon o državnim službenicima (Narodne novine 92/05, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12 - pročišćeni tekst, 37/13, 38/13, 1/15, 138/15 Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 61/17)
10. Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 94/13, 18/16 i 89/17)
11. Uredba o Registru državne imovine (Narodne novine 55/11)
12. Zakon o javnoj nabavi

13. Zakon o državnim potporama (Narodne novine 47/14 i 69/17)
14. Zakon o koncesijama (Narodne novine 143/12 i 69/17)
15. Naputak o postupku naplate potraživanja s osnova naknade za koncesiju za eksploataciju mineralnih sirovina
16. Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike (Narodne novine 104/13, 71/16 i 112/17)
17. Odluka o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih telefona, redovitih zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije te načinu odobravanja službenih putovanja (Narodne novine 37/16)
18. Uputa o provedbi postupaka jednostavne nabave robe, usluga i projektnih natječaja procijenjene vrijednosti manje od 200.000,00 kn i nabavu radova manje od 500.000,00 kn.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa, unutarnji akti, odluke te druga dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima su uspoređeni s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektronskim medijima i tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. U pribavljanju revizijskih dokaza su korištene sljedeće metode: pregled i testiranje dokumentacije metodom slučajnog odabira, analitički postupci te razgovori sa zaposlenicima kako bi se pribavila obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima. Provjerene su vrijednosno značajne stavke na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Provjerena je dokumentacija u vezi popisa imovine i obveza, obračuna plaća i naknada za zaposlene, ulaznih računa, evidentiranja prihoda i rashoda, ostvarivanja rashoda po aktivnostima, postupaka javne nabave te druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima Ministarstva i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2017.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, imovina, obveze, prihodi, rashodi i izdaci te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2017. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na računovodstveno poslovanje, imovinu te na rashode i izdatke.

1. Računovodstveno poslovanje

1.1. Ministarstvo je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu.

U poslovnim knjigama za 2017., u okviru rashoda za komunalne usluge, evidentirani su rashodi u iznosu 2.337.500,00 kn, koji se odnose na priključak električne energije za građevinski objekt Regionalnog centra za razvoj poduzetničkih kompetencija za zemlje jugoistočne Europe (SEECCEL). S obzirom na to da navedeni rashodi utječu na povećanje vrijednosti imovine, trebalo ih je evidentirati u okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine, te istodobno u okviru ulaganja u pripremi u navedeni građevinski objekt, čija je izgradnja u tijeku. Odredbama članka 18. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da se imovina iskazuje po trošku nabave, odnosno procijenjenoj vrijednosti te da trošak nabave čini kupovna cijena uvećana za sve druge troškove koji se izravno mogu dodati troškovima nabave i osposobljavanja za početak upotrebe.

Državni ured za reviziju nalaže, rashode koji utječu na povećanje vrijednosti nefinancijske imovine evidentirati na propisanim računima Računskog plana, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

1.2. Ministarstvo prihvaća nalaz u vezi s računovodstvenim poslovanjem.

2. Imovina

2.1. Vrijednost imovine koncem 2017. iznosi 1.262.789.461,00 kn. Odnosi se na nefinancijsku imovinu u iznosu 158.066.766,00 kn i financijsku imovinu u iznosu 1.104.722.695,00 kn.

- Nefinancijska imovina

U okviru nefinancijske imovine, iskazana je vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine u pripremi u iznosu 148.015.709,00 kn. Odnosi se na ulaganja za projektnu dokumentaciju, usluge i radove izgradnje građevinskog objekta za potrebe SEECCEL-a. Program SEECCEL je orijentiran na usklađivanje politika i praksi cijeloživotnog učenja o poduzetništvu s politikama i praksama u EU u kontekstu gospodarstava temeljenih na znanju te jačanju malih i srednjih poduzeća, s ciljem podizanja njihove konkurentnosti u jugoistočnoj Europi.

Od navedenih iskazanih ulaganja u izgradnju centra SEECCEL, na građevinske radove se odnosi 126.120.763,00 kn. Izgradnja navedenog centra financira se sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj (ERDF).

Ugovor o građenju objekta centra SEECCEL (dalje u tekstu: Ugovor), zaključen je u prosincu 2014., a vrijednost radova je ugovorena u iznosu 154.639.449,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost. Ugovoreni rok završetka radova bio je lipanj 2016. Ugovorom je predviđena kazna za kašnjenje u izvođenju radova do najviše 10,0 % iznosa ugovorene vrijednosti radova, a puni iznos se naplaćuje nakon kašnjenja od 100 dana. Izvoditelj radova je Ministarstvu predao garanciju za dobro izvršenje posla na iznos 15.463.945,00 kn, s rokom važenja do 18. rujna 2018. Radovi nisu završeni u ugovorenome roku. Na temelju zahtjeva izvoditelja radova, rok za završetak radova je produžen do 19. veljače 2017. Kao razlog za produženje roka, naveden je poremećaj na tržištu radne snage u građevinskom sektoru. U listopadu 2017. radovi su obustavljeni, a dovršenost objekta je visoki roh-bau. Prema posljednjoj privremenoj situaciji koju je u listopadu 2017. ispostavio izvoditelj, radovi su izvedeni u iznosu 126.120.763,00 kn, što je za 28.518.686,00 kn manje od ugovorenog iznosa. Do konca 2017. obveza prema izvoditelju radova je u potpunosti podmirena. U skladu s Ugovorom, nadzorni inženjer je 29. prosinca 2017. donio odluku o pravu Ministarstva na ugovornu kaznu u iznosu 10.089.611,00 kn, za kašnjenje koje je do tada iznosilo 312 dana. Ministarstvo je dopisom od 11. siječnja 2018. zatražilo od izvoditelja radova plaćanje ugovorne kazne u roku 30 dana od primitka dopisa, te ga pozvalo da nastavi s radovima. Izvoditelj nije podmirio obvezu za ugovornu kaznu nego je dopisom od 26. siječnja 2018. obavijestio Ministarstvo o raskidu Ugovora. Ministarstvo je smatralo da strana koja je odgovorna za kršenje odredbi Ugovora ne može jednostrano raskinuti ugovor te je dopisom od 29. siječnja 2018. obavijestilo izvoditelja da Ministarstvo raskida Ugovor. Dopisom od 14. veljače 2018., Ministarstvo je od Županijskog državnog odvjetništva zatražilo mišljenje o opravdanosti naplate garancije za dobro izvršenje posla i navelo da očekuje da će izvoditelj radova pokrenuti sudski spor i poduzeti pravne radnje za sprečavanje naplate bankarske garancije. Do početka travnja 2018. Županijsko državno odvjetništvo nije dalo mišljenje o opravdanosti naplate garancije.

Državni ured za reviziju predlaže, u što kraćem roku poduzeti aktivnosti za odabir izvoditelja za nastavak i završetak radova izgradnje građevinskog objekta centra SEECCEL kako bi se objekt stavio u funkciju te bila omogućena provedba aktivnosti u cilju podizanja konkurentnosti malih i srednjih poduzetnika u jugoistočnoj Europi.

- Financijska imovina

Financijska imovina je koncem 2017. iskazana u iznosu 1.104.72.695,00 kn, a vrijednosno najznačajnija se odnosi na ulaganja u dionice i udjele u glavnici u iznosu 532.774.101,00 kn te potraživanja za dane zajmove u iznosu 458.285.586,00 kn. Vrijednosno najznačajnija potraživanja za dane zajmove se odnose na potraživanja za dugoročne zajmove dane u 2017. iz sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj u iznosu 414.131.795,00 kn. Druga značajnija potraživanja za dane zajmove odnose se na zajam dan prošlih godina Gradu Šibeniku u iznosu 39.993.791,00 kn. U okviru druge financijske imovine, vrijednosno značajnija se odnosi na jamčevne pologe u iznosu 40.023.830,00 kn i potraživanja od koncesionara za koncesijske naknade u iznosu 38.390.017,00 kn. Za dodjelu zajmova iz sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj u prosincu 2016. je zaključen Sporazum o financiranju (dalje u tekstu: Sporazum) između Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije (Upravljačko tijelo) i HBOR-a. Ministarstvo nije potpisnik Sporazuma, nego je u Sporazumu navedeno kao posredničko tijelo prve razine.

Na temelju Sporazuma, sredstva za dugoročne zajmove u iznosu 414.131.795,00 kn su u svibnju 2017. doznačena na račun HBOR-a. Prema podacima iz Sporazuma, Upravljačko tijelo je Financijskim instrumentom alociralo sredstva u iznosu 110.000.000,00 EUR. Iz sredstava Financijskog instrumenta, planirana je isplata sredstava od strane HBOR-a financijskim posrednicima u iznosu 105.099.311,00 EUR.

Isplata zajmova od strane financijskih posrednika prema krajnjim primateljima zajmova planirana je u iznosu 104.245.900,00 EUR, što je za 5.754.100,00 EUR ili 5,2 % manje od iznosa sredstava planiranih Financijskim instrumentom. Krajnji primatelji zajmova su pravne osobe javnog ili privatnog prava, uključujući osobe privatnog prava registrirane za obavljanje gospodarske djelatnosti i subjekte malog gospodarstva. Očekivani početak provedbe financijskog instrumenta bio je 31. siječanj 2017. a kraj 31. prosinca 2023.

Na temelju upute Ministarstva financija, u poslovnim knjigama Ministarstva su u 2017. evidentirani prihodi od pomoći EU, izdaci za dane zajmove te potraživanje od HBOR-a i izvori vlasništva, u iznosu 414.131.795,00 kn. Ministarstvo nema podatke o korištenju sredstava doznačenih HBOR-u. Iz dokumentacije u vezi s provedbom financijskih instrumenata, nije vidljivo kada i na temelju kojih dokumenata Ministarstvo u svojim poslovnim knjigama treba evidentirati smanjenje potraživanja od HBOR-a za dane zajmove.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti sporazum s Ministarstvom regionalnog razvoja i fondova EU i HBOR-om, kojim će se odrediti kada i koju dokumentaciju HBOR treba dostavljati Ministarstvu, kako bi u svojim poslovnim knjigama moglo evidentirati promjene potraživanja od HBOR-a u vezi sa zajmovima odobrenim iz sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj.

Potraživanje od Grada Šibenika. u iznosu 39.993.791,00 kn, odnosi se na dani zajam u 1998. za financiranje razgradnje i sanacije zemljišta Tvornice elektroda i ferolegura (dalje u tekstu: TEF). Naplata zajma ugovorena je iz sredstava ostvarenih prodajom nekretnina TEF-a. Planirani završetak razgradnje proizvodnih pogona i sanacije zemljišta bio je do konca 2013. Sporazumom o zajmu zaključenim između Ministarstva i Grada Šibenika u ožujku 1998., nije određen rok za povrat zajma. Prema dopisu Grada Šibenika iz listopada 2014., za povrat zajma nisu stečeni uvjeti, jer unatoč traženju, nisu pribavljene potrebne suglasnosti Ministarstva zaštite okoliša i prirode da je sanacija zemljišta okončana. U kolovozu 2016. Ministarstvo je uputilo dopis Ministarstvu zaštite okoliša i prirode i Gradu Šibenika s molbom za očitovanje o krajnjem planiranom roku dovršetka sanacije i povrata zajma. U dopisu Grada Šibenika iz rujna 2016., navodi se da potraživanje za zajam u iznosu 39.993.791,00 kn nije dospjelo, jer sanacija nije završena.

S obzirom na to da je rok povrata zajma danog Gradu Šibeniku trebao biti bitan element Sporazuma o zajmu, koji određuje prava i obveze zajmoprimca i zajmodavca, Državni ured za reviziju nalaže ugovoriti sa zajmoprimcem rok povrata zajma.

Jamčevni polozi su koncem 2017. iskazani u iznosu 40.023.830,00 kn, od čega se na potraživanja od županija za dane jamčevne pologe u 2013. i 2014., za provođenje programa Jamstveni fond za prerađivačku industriju i inovacije u prerađivačkoj industriji, odnosi 34.720.901,00 kn.

Navedena potraživanja se odnose na potraživanja za neiskorištena sredstva Jamstvenog fonda u iznosu 24.845.912,00 kn i potraživanja za iskorištena sredstva Jamstvenog fonda u iznosu 9.874.989,00 kn. Iskorištena sredstva Jamstvenog fonda, županije su obvezne vratiti na račun državnog proračuna istekom roka depozita koji za Program iz 2013. traje do konca 2018., a za Program iz 2014. do lipnja 2025. Od iskorištenih sredstava za davanje jamstava u iznosu 9.874.989,00 kn, do konca 2017. aktivirano je jedno jamstvo županije iznosu 248.676,26 kn, prema Programu iz 2013. Potraživanje od županije nije umanjeno za navedeni iznos, jer je od korisnika kredita za koji je dano jamstvo, zatraženo da nadoknadi iznos iskorištenog jamstva.

U vezi s provođenjem navedenog Programa, Ministarstvo nije predvidjelo mogućnost pojave neiskorištenih sredstava te nije odredilo rok za povrat neiskorištenih sredstava na račun državnog proračuna. Kako sredstva Jamstvenog fonda nisu postigla zadovoljavajući učinak na gospodarstvo, Ministarstvo je pokrenulo aktivnosti u cilju povrata neiskorištenog dijela sredstava. Tijekom siječnja 2017., svim županijama, korisnicama navedenih sredstava, dostavljeni su zahtjevi za vraćanje neiskorištenog dijela sredstava na račun Državnog proračuna. Od ukupno 19 županija koje su sudjelovale u Programu, zahtjevima za povrat sredstava se odazvalo deset županija, s kojima su zaključeni ugovori o povratu neiskorištenog dijela sredstava u iznosu 16.106.299,00 kn. Do konca 2017. osam županija je vratilo sredstva u ukupnom iznosu 13.279.099,00 kn. Neiskorištena sredstva su početkom 2017. iznosila 38.125.011,00 kn, tijekom 2017. na račun državnog proračuna vraćeno 13.279.099,00 kn te je koncem 2017. za povrat ostalo 24.845.912,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže sa županijama koje nisu vratile neiskorištena sredstva primljena u okviru provođenja programa Jamstveni fond za prerađivačku industriju i inovacije u prerađivačkoj industriji, ugovoriti rokove za povrat neiskorištenih sredstava.

2.2 Prihvaća se nalaz u vezi s izgradnjom objekta SEECEL.

Prihvaća se nalaz u vezi s ugovaranjem rokova povrata zajma danog Gradu Šibeniku. U očitovanju se navodi da se rješavanje povrata zajma od Grada Šibenika očekuje putem provedbe projekta Batižele, čiji nositelj bi trebalo biti Ministarstvo državne imovine, a Odluku o načinu realizacije projekta Batižele treba donijeti Vlada Republike Hrvatske. Odlukom o načinu realizacije navedenog Projekta treba biti definiran način i rokovi postupanja u vezi sa zajmom u iznosu 39.993.791,00 kn.

Prihvaća se nalaz u vezi s ugovaranjem rokova povrata neiskorištenih sredstava danih u ranijim godinama županijama za provođenje programa Jamstveni fond za prerađivačku industriju i inovacije u prerađivačkoj industriji. U očitovanju se navodi da se od županija traži da s Ministarstvom potpišu sporazume o međusobnom uređenju odnosa i vrate neiskorištena sredstva u što kraćem roku u državni proračun.

3. Rashodi i izdaci

3.1. Rashodi i izdaci za 2017. su ostvareni u iznosu 1.691.939.900,00 kn. Vrijednosno značajniji su izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu 656.954.630,00 kn, tekuće i kapitalne donacije te kapitalne pomoći u iznosu 532.508.066,00 kn te rashodi za subvencije u iznosu 320.867.128,00 kn.

- Rashodi za subvencije

U okviru rashoda za subvencije, evidentirani su rashodi za subvencije za restrukturiranje brodogradilišta u Rijeci u iznosu 133.589.515,00 kn i brodogradilišta u Splitu u iznosu 89.000.000,00 kn, što je ukupno 222.589.515,00 kn.

Ugovorima o prodaji i prijenosu dionica tri brodogradilišta, u Splitu, Rijeci i Trogiru, zaključenima u 2013. između Republike Hrvatske (kao Prodavatelja) i kupaca, obveze Republike Hrvatske prema brodogradilištima ugovorene su u ukupnom iznosu 2.730.646.392,00 kn.

Navedene obveze su u cijelosti podmirene. Prema brodogradilištu u Trogiru podmirene su do konca 2016., a prema brodogradilištima u Rijeci i Splitu do konca 2017.

U ugovorima o prijenosu dionica je navedeno da je, osim prodaje dionica, namjera kroz privatizaciju osigurati i restrukturiranje brodogradilišta. Kupci su uz ponude za kupnju dionica, dostavili i programe restrukturiranja brodogradilišta, koje su odobrili Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja i Europska komisija (dalje u tekstu: EK). Kupci brodogradilišta su se obvezali koristiti sredstva državne potpore isključivo u skladu s odobrenim programima restrukturiranja, a u slučaju nenamjenskog korištenja, Prodavatelj ima pravo raskinuti ugovor. Prodavatelj i kupci su odredili da nadzor i izvještavanje Prodavatelja, odnosno nadležnog ministarstva, o izvršenju ugovornih obveza kupaca brodogradilišta i provedbi programa restrukturiranja, obavlja društvo Hrvatska brodogradnja-Jadranbrod d.d. (dalje u tekstu: HBJ).

Prema izvještajima HBJ značajnija odstupanja od ugovora utvrđena su u realizaciji Ugovora o prodaji i prijenosu dionica Brodograđevne industrije Split d.d., Split. Navedenom brodogradilištu je od 2012. do 2017. dana subvencija za restrukturiranje u iznosu 1.503.268.641,00 kn. Prema izvještajima HBJ, navedeno brodogradilište primljenu potporu ne koristi namjenski, ne ostvaruje unos vlastitog doprinosa troškovima restrukturiranja u iznosu i po namjenama predviđenim Programom restrukturiranja i Smjernicama EK, nema dovoljnu zaposlenost kapaciteta s poslovima za koje je osigurana financijska konstrukcija i koji bi osigurali pozitivan financijski rezultat te odstupa od organizacijskog i kadrovske restrukturiranja predviđenog Programom restrukturiranja i Ugovorom. Završetak restrukturiranja brodogradilišta predviđen je do konca veljače 2018.

Također, značajnija odstupanja od ugovora, utvrđena su u provedbi Ugovora o prodaji i prijenosu dionica Brodograđevna industrija 3. Maj d.d., Rijeka. Navedenom brodogradilištu je od 2012. do 2017. dana subvencija za restrukturiranje u iznosu 847.377.751,00 kn. Prema odobrenom programu restrukturiranja i privatizacijskom ugovoru, navedeno brodogradilište je u razdoblju 2013.- 2016. imalo obvezu unosa vlastitog doprinosa troškovima restrukturiranja u iznosu 842.000.000,00 kn. Doprinos je ostvaren u iznosu 728.710.000,00 kn, a prema mišljenju HBJ kao ostvareni, može se priznati doprinos u iznosu 695.580.000,00 kn. Rok za završetak restrukturiranja brodogradilišta bio je do konca 2017.

Za odlučivanje o državnim subvencijama za restrukturiranje brodogradilišta, nadležna je EK, a stranka u postupku pred EK, primarno je Republika Hrvatska koja se obvezala na provedbu Programa restrukturiranja. EK je nadležna pratiti provedbu Programa restrukturiranja i ispunjavanja uvjeta ugovorenih s EU, vezano za visinu državnih potpora, vlastitog doprinosa, smanjivanja kapaciteta, ograničenja proizvodnje i mjera poduzetih za uspostavu održivosti.

EK je nadležna naložiti Republici Hrvatskoj da od brodogradilišta zatraži povrat dane subvencije u cijelosti ili djelomično, ako Program restrukturiranja ne bude proveden.

S obzirom na izvještaje HBJ, koji je određen za nadzor i izvještavanje Ministarstva o izvršenju ugovornih obveza kupaca brodogradilišta i provedbi programa restrukturiranja, a u kojima su navedene nepravilnosti u vezi s realizacijom Ugovora o prodaji i prijenosu dionica Brodograđevne industrije Split d.d., Split i Brodograđevne industrije 3. Maj d.d., Rijeka, Državni ured za reviziju je mišljenja da postoji rizik da Europska komisija, u skladu s odobrenim Programom restrukturiranja i ispunjavanja uvjeta ugovorenih s EU, naloži Republici Hrvatskoj da od brodogradilišta zatraži povrat danih subvencija što bi imalo negativne posljedice na gospodarstvo Republike Hrvatske.

- Rashodi za intelektualne i osobne usluge

Rashodi za intelektualne i osobne usluge su ostvareni u iznosu 14.743.674,00 kn. Od navedenog iznosa, na rashode za usluge na temelju ugovora o djelu, odnose se rashodi u iznosu 779.702,00 kn.

Ugovori o djelu su zaključeni s 37 vanjskih suradnika. Pojedini ugovori o djelu su zaključeni za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva, kao što su vođenje upravnih i stručnih poslova koji se odnose na istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina, vođenje evidencije o rezervama mineralnih sirovina, izrada godišnje bilance rezervi mineralnih sirovina, predlaganje strategije razvoja trgovine, praćenje i predlaganje modela razvoja trgovine u skladu s nastalim uvjetima na tržištu.

Također, ugovori o djelu su zaključeni za poslove pripreme analitičkih podloga i mjera unapređenja trgovine na malo i trgovine na veliko s aspekta njenog približavanja potrebama kupaca, praćenja razvoja politika EU vezanih uz uspostavu makroregija i provedbu makroregionalne suradnje, praćenje razvoja politike i odnosa EU prema zemljama iz procesa proširenja EU, prikupljanje podataka u vezi s praćenjem i analizom stanja u pojedinim granama industrije, ekonomskim pokazateljima industrije te za administrativnu pomoć pri obradi dokumentacije za potrebe nadzora pravdanja dobivenih potpora i druge poslove. Ugovori su većinom zaključivani mjesečno, odnosno za razdoblje od šest mjeseci. Odredbom članka 62. stavka 1. Zakona o državnim službenicima je propisano da se pojedini poslovi koji se obavljaju u državnom tijelu, osim poslova koje obavljaju državni službenici iz članka 3. stavka 2. navedenog Zakona (državni službenici su osobe koje u državnim tijelima kao redovito zanimanje obavljaju poslove iz djelokruga tih tijela utvrđene Ustavom, zakonom ili drugim propisima donesenim na temelju Ustava i zakona), mogu na temelju ugovora o djelu povjeriti pružateljima stručnih usluga izvan državne službe.

Državni ured za reviziju nalaže poslove po ugovoru o djelu zaključivati u skladu sa Zakonom o državnim službenicima.

- Rashodi za gorivo

Rashodi za gorivo za 2017. su ostvareni u iznosu 539.948,00 kn. Koncem 2017. Ministarstvo je raspolagalo s 50 službenih automobila.

Na temelju članka 39. Zakona o sustavu državne uprave (NN 150/11, 12/13, 93/16 i 104/16) i točke V Odluke Vlade RH o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih telefona, redovnih zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije, te načinu odobravanja službenih putovanja, u prosincu 2016. Ministarstvo je donijelo Odluku o uvjetima korištenja službenih automobila. Navedenom Odlukom je, između ostaloga, propisano da je ustrojstvena jedinica nadležna za vozni park dužna voditi evidenciju o korištenju službenih automobila. Pregledom putnih radnih listova utvrđeno je da za pojedine službene automobile evidencija nije točna i pouzdana (početno stanje brojila prijeđenih kilometara nije istovjetno završnom stanju prethodnog dana, nije naveden datum polaska i povratka, vrijeme polaska i povratka, ukupno prijeđeni kilometri te relacija korištenja službenog automobila). Netočna i nepouzdana evidencija o korištenju službenih automobila onemogućuje utvrđivanje opravdanosti rashoda za gorivo i drugih rashoda u vezi s njihovim korištenjem.

Državni ured za reviziju nalaže voditi pouzdanu i točnu evidenciju o korištenju službenih automobila sa svim podacima potrebnim za utvrđivanje opravdanosti ostvarenih rashoda za gorivo.

3.2. *Prihvaćen je nalaz u vezi s intelektualnim i osobnim uslugama.*

Prihvaćen je nalaz u vezi s rashodima za gorivo. U očitovanju se navodi da je uvidom u evidencije rashoda za gorivo utvrđeno da su rashodi za gorivo za 2015. iznosili 740.956,79 kn, za 2016. su iznosili 612.018,25 kn, a za 2017. su iznosili 539.948,00 kn. Iz ovih podataka vidljivo je da se rashodi za gorivo smanjuju, odnosno da se vodi briga o racionalnom korištenju službenih vozila. Evidencija o korištenju službenih vozila, za koju se nalaže da se vodi na pouzdaniji način, od 1. veljače 2018. se vodi na način kako je propisano Smjernicama za upravljanje voznim parkom Ministarstva uprave. Od navedenog datuma Ministarstvo za evidenciju korištenja službenih vozila u službene svrhe koristi putne radne listove, koji sadržavaju sve potrebne informacije (datum i vrijeme korištenje vozila, ime i prezime te potpis vozača, datum, vrijeme i stanje brojila kod polaska, datum, vrijeme i stanje brojila kod povratka, mjesto putovanja). Navedenim je zadovoljen nalaz Državnog ureda za reviziju o pouzdanijoj i točnijoj evidenciji o korištenju službenih automobila sa svim podacima potrebnim za utvrđivanje opravdanosti ostvarenih rashoda za gorivo.

U vezi s subvencijama u očitovanju se navodi da je temeljem zahtjeva Ministarstva, Ministarstvo financija provelo proračunski nadzor u brodogradilištu u Splitu i da je sačinjen zapisnik kojim nije konstatirano da su sredstva državne potpore korištena nenamjenski. Ministarstvo je prihvatilo navedeni stav Ministarstva financija. Nadalje, Ministarstvo je u ožujku 2017. zatražilo od Ministarstva financija provođenje proračunskog nadzora nad brodogradilištem u Rijeci. Proračunski nadzor je završio u rujnu 2017. Nadalje, u očitovanju se navodi da Ministarstvo priprema završno, 14. izvješće o provedbi programa restrukturiranja za sva tri brodogradilišta prema Europskoj komisiji, te se očekuje da će isto biti poslano do kraja ovog tjedna, te se sukladno navedenom očekuje eventualno postupanje Europske komisije.

U predmetnom izvješću Ministarstvo će obavijestiti Europsku komisiju o završetku petogodišnjeg procesa restrukturiranja za sva tri brodogradilišta.

U očitovanju se napominje da je Ministarstvo poslalo Europskoj komisiji 13 šestomjesečnih Izvješća o restrukturiranju tri brodogradilišta, koja sadrže informacije o vlastitom doprinosu, proizvodnji, redukciji kapaciteta, državnim potporama te vezano za predmetne dokumente, Europska komisija nije do pisanja ovog očitovanja dostavila nikakve komentare.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Ministarstva za 2016., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2017. je provjereno je li Ministarstvo postupilo prema nalogima danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se provedeni i neprovedeni nalozi te djelomično provedeni nalog. Također, navodi se nalog čija provedba, zbog opravdanih razloga, nije primjenjiva.

Tablica broj 4

Provedba naloga iz prošlih revizija

Redni broj	Naziv područja/ potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Računovodstveno poslovanje	2013. 2014. 2015. 2016.	Naloženo je evidentirati u poslovnim knjigama pravo građenja za zemljište za zgradu SEECELA.	31.12.2017.	provedeno
2.		2013. 2014. 2015. 2016.	Naloženo je evidentirati u poslovnim knjigama ugovorene obveze za subvencije prema brodogradilištima.	-	nije primjenjivo
3.	Rashodi	2014. 2015. 2016.	Naloženo je poduzeti aktivnosti za namjensko trošenje subvencija za restrukturiranje brodogradilišta.	-	nije provedeno
4.		2014. 2015. 2016.	Naloženo je izvršavati rashode za usluge na temelju ugovora o djelu najviše do visine određene Zakonom o državnim službenicima.	31.12.2017.	provedeno
5.	Potraživanja	2014. 2015. 2016.	Naloženo je poduzimanje mjera naplate potraživanja za zajam dan 1998. Gradu Šibeniku u iznosu 39.993.791,00 kn.	-	nije provedeno
6.		2015. 2016.	Naloženo je poduzimanje mjera naplate neiskorištenih sredstava Jamstvenog fonda koja su u 2013. i 2014. dana županijama.	-	djelomično provedeno

Status naloga koji nije primjenjiv i koji je djelomično proveden opisan je u nastavku.

- Nalog da se obveze za subvencije brodogradilištima evidentiraju u poslovnim knjigama nije primjenjiv, jer su do konca 2017. navedene obveze u cijelosti podmirene.

- U vezi s nalogom za poduzimanje mjera naplate neiskorištenih sredstava Jamstvenog fonda koja su u 2013. i 2014. dana županijama, Ministarstvo je naplatilo navedena potraživanja u iznosu 13.279.099,00 kn, a potraživanja u iznosu 24.845.912,00 kn nisu naplaćena.

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalozima Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.